

In steeds meer verpleeghuizen komen tweepersoonsbedden




Verpleeghuis Oudshoorn in Alphen aan den Rijn heeft twee duobedden laten maken die op aanvraag in de kamer van een bewoner worden gezet. | beeld nd

Het tweepersoonsbed wordt steeds gewoner in verpleeghuizen. Dat signaleren de koepel van zorgondernemers ActiZ en seniorenorganisatie Anbo. Dat bewoners geen appartement delen, betekent niet dat ze nooit meer samen kunnen slapen.

ALPHEN AAN DEN RIJN

‘Het is echt iets van de laatste jaren’, zegt Evedien Tukkers van ActiZ. ‘Maar bedden kunnen pas vervangen worden als de oude zijn afgeschreven.’

Bij de Anbo, de belangenorganisatie van senioren zijn ze enthousiast over de ontwikkeling. ‘Als je niet meer met je partner thuis kan wonen, is dat heel verdrietig. Dat er ruimte wordt gemaakt voor intimiteit is fantastisch’, zegt Renée de Vries van de Anbo. ‘Het verpleeghuis zal nooit helemaal hetzelfde zijn als thuis, maar je kunt het wel zo veel mogelijk proberen te benaderen.’ Ze benadrukt dat de wens van de bewoner leidend moet zijn. ‘Net zoals mensen zelf moeten kunnen bepalen welke kleren ze dragen en of ze  er buiten willen, moet er een mogelijkheid zijn om samen te slapen als die behoefte er is.’

Verpleeghuis Oudshoorn in Alphen aan den Rijn biedt partners sinds deze maand de mogelijkheid om in één bed te slapen. Bij Viattence in Ede bestaat die mogelijkheid al twee jaar.

‘Het is ingrijpend als iemand naar het verpleeghuis gaat en het is heel ingrijpend als mensen die soms al veertig jaar of langer getrouwd zijn uit elkaar gehaald worden’, zegt Jacqueline van Dinten van Viattence. ‘We wilden hun de mogelijkheid bieden bij elkaar te blijven.’ Dat kan bij Viattence op verschillende manieren. De partners blijven bij elkaar in het verpleeghuis. Of de partner die voorheen mantelzorger was, blijft thuis wonen en kan komen logeren. Als de bewoner en zijn partner dat willen, kan er een tweepersoonsbed op de kamer komen. Niet voor een nachtje, maar voor vast. ‘We denken altijd aan de privacy. Het personeel klopt of belt aan en gaat pas naar binnen als daar toestemming voor gegeven is’, zegt Van Dinten. ‘Wat we nooit hadden kunnen bedenken, is gebeurd. We hebben een echtpaar gehad waarbij de een in de armen van de ander is gestorven, net zoals dat thuis ook had kunnen gebeuren.’

reserveren

Verpleeghuis Oudshoorn in Alphen aan den Rijn heeft twee duobedden laten maken die op aanvraag in de kamer van een bewoner worden gezet. Een echtpaar reserveerde het voor hun vijftigjarige huwelijksnacht. En het eerste stel dat in een van de bedden sliep had zeven jaar niet meer naast elkaar geslapen. Monique Aalbers van Oudshoorn: ‘Er bestonden al tweepersoonsverpleegbedden, maar daarvoor moet je brede deuren hebben. Dit bed kun je vastmaken aan een eenpersoonsbed, zonder dat je last hebt van de bedhekkers. Het verplegend personeel kan gewoon zijn werk doen.’

Directe aanleiding voor de bedden was een gesprek van collega Marianne Wijtman met de echtgenote van een overleden bewoner. Die vertelde dat ze het gemist had om naast haar man te kunnen liggen.

dementie

Volgens ouderenspsycholoog en -consulent Sarah Blom moet er een duidelijke visie binnen de ouderenzorg komen op intimiteit en seksualiteit. Ze merkt dat er anders gereageerd wordt op intimiteit tussen mensen met dementie dan op intimiteit tussen mensen met lichamelijke klachten. In het laatste geval wordt er eerder gezorgd voor een mogelijkheid om samen te slapen, is haar ervaring. ‘Terwijl lichamelijk contact voor alle mensen belangrijk is’, zegt Blom.

Blom benadrukt ook dat per stel gekeken moet worden wat het beste is. Ze memoreert Frits en Claar, een dementerend stel in een verpleeghuis van Humanitas in Rotterdam. Claar zei vorig jaar in televisieprogramma *EenVandaag* dat ze niet samen in een bed konden, omdat de bedden te klein zijn. Frits opperde een groter bed te kopen. Het filmpje ging viral en zorgde voor ophef. Waarom konden de twee niet bij elkaar wonen en

slapen? Blom: 'Mensen reageren uit onwetendheid. Frits was verder in zijn dementie dan Claar en dat zorgde soms voor grensoverschrijdend gedrag naar Claar.' De twee konden bij Humanitas bij elkaar slapen. Maar de instelling, de kinderen en Claar besloten dat niet te doen vanwege de veiligheid van Claar. 'Je moet mensen ook tegen elkaar kunnen beschermen', zegt Blom. 'Ook de relatie verandert door de dementie. Soms slapen mensen gescheiden om de 'gezonde' partner te beschermen tegen seksueel ontreemd gedrag van de persoon met dementie. Ook hier moeten we oog voor hebben.'

In 2013 woonden er volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek 214.784 mensen in verzorgings- en verpleeghuizen. Het ging om 31.820 mannen en 86.442 vrouwen. Hoeveel mensen er gescheiden van hun partner in een verzorgings- of verpleeghuis wonen is niet duidelijk.

Gemiddeld wonen mensen 430 dagen in een verpleeghuis blijkt uit cijfers uit 2015 van ActiZ, organisatie van zorgondernemers. Wie een partner heeft, maar geen bed kan delen in het verpleeghuis, slaapt gemiddeld een jaar en twee maanden alleen.